

Direktoratet for mineralforvaltning
med Bergmesteren for Svalbard

Veileder for økonomisk sikkerhetsstillelse

Revisjon 2.3

17. desember 2024, med virkning fra 01.01.2025

Innhold

1. Forord	3
2. Bakgrunn og formål med økonomisk sikkerhetsstillelse	3
3. Generelt om regelverket for økonomisk sikkerhetsstillelse	3
3.1 Mineralloven	3
3.2 Forholdet til forurensningsloven	4
4. Hvem kan pålegges krav om økonomisk sikkerhetsstillelse	4
4.1 Tiltakshavere som skal ha driftskonsesjon	4
4.2 Tiltakshavere som allerede har driftskonsesjon	4
5. Vurdering av størrelse for den økonomiske sikkerhetsstillelsen	4
5.1 Generelle krav	4
5.2 Kostnadselementer for beregning av sikkerhetsstillelsen	5
5.3 Direkte avslutningskostnader	6
5.3.1 Fjerning (rivning og demontering) av konstruksjoner	6
5.3.2 Massehåndtering og arrondering	6
5.3.3 Annen varig sikring	6
5.3.4 Beplantning	7
5.3.5 Andre direkte avslutningskostnader	7
5.4 Indirekte avslutningskostnader	7
5.5 Fratrekk av kostnader for tidligere utførte avslutningstiltak	7
6. Sikkerhetsstillelsens form	8
6.1 Fondsavsetning med pant i sperret konto	8
6.2 Bankgaranti i form av påkravsgaranti	8
6.3 Konserngaranti i form av påkravsgaranti	9
6.4 Alternative sikkerhetsordninger	9
7. Oppbygging av økonomisk sikkerhet ved fondsavsetning	9
7.1 Avsetningsperiode	9
7.2 Årlige innskudd	10
7.3 Grunnbeløp	10
8. Revisjon av sikkerhetsstillelsen	10
9. Frigjøring av sikkerhetsstillelsen	11
10. Referanser	11
Vedlegg 1	1
Forenklet behandling for fastsettelse av totalbeløpets størrelse	1

1. Forord

Denne veilederen er utarbeidet av Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard (DMF) med bistand fra Cowi og DNV GL. Veilederen har til hensikt å gi en kort innføring i regelverket for økonomisk sikkerhetsstillelse i forbindelse med uttak av mineralske ressurser. Veilederen beskriver hensikten med økonomisk sikkerhetsstillelse og hvordan man skal gå frem for å utarbeide forslag til sikkerhetens størrelse og form. Økonomisk sikkerhetsstillelse i forbindelse med undersøkelse og prøveuttak omfattes ikke av denne veilederen.

DMF har utviklet et beregningsverktøy som kan benyttes for beregning av størrelsen på den økonomiske sikkerhetsstillelsen. Beregningsverktøyet med eksempler er tilgjengelig på DMFs hjemmeside (www.dirmin.no). For små til middels store uttak av løsmasser og fast fjell har DMF i tillegg utarbeidet en forenklet metode for beregning av sikkerhetens størrelse. Bruk av forenklet beregning og DMFs beregningsverktøy er frivillig. Forslag som ikke baseres på DMFs forenklete metode og/eller beregningsverktøy må være begrunnet, og bør ta utgangspunkt i de kostnadsposter som fremgår av veilederens kapittel 5.

2. Bakgrunn og formål med økonomisk sikkerhetsstillelse

Den 1. januar 2010 trådte Lov av 19. juni 2009 nr. 101 om lov om erverv og utvinning av mineralressurser (mineralloven) i kraft. En viktig målsetning med loven er å sikre at områder hvor det foregår uttak av mineralske ressurser blir forsvarlig sikret og ryddet underveis og etter endt drift. Økonomisk sikkerhetsstillelse skal være en garanti for at nødvendig sikring og opprydding blir gjennomført, også i tilfelle virksomheten ender i konkurs eller tvangsavslutning.

3. Generelt om regelverket for økonomisk sikkerhetsstillelse

3.1 Mineralloven

Mineralloven /1/ pålegger den som vil foreta eller har satt i gang undersøkelser eller uttak av mineralske ressurser (tiltakshaver) en sikrings- og oppryddingsplikt. Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard (DMF) kan pålegge tiltakshaver å stille økonomisk sikkerhet for gjennomføring av sikrings- og oppryddingstiltak /2/.

Størrelsen på den økonomiske sikkerhetsstillelsen skal være tilstrekkelig til å dekke tiltakshavers sikrings- og oppryddingsplikt /3/. Ved vurderingen skal det legges vekt på uttakets kompleksitet, massetype, potensiell forurensningsfare, underjords- eller dagbruksdrift, beliggenhet, lokal beskaffenhet mv.

Formen på sikkerhetsstillelsen må være av en slik art at den står seg i en konkurs. Det er tiltakshaver selv som skal fremsette forslag til størrelse og form på sikkerhetsstillelsen, mens DMF fastsetter det endelige kravet til sikkerheten /3/.

Dersom tiltakshaver mener at det ikke er behov for å stille økonomisk sikkerhet, må dette begrunnes og dokumenteres.

3.2 Forholdet til forurensningsloven

Det kan i noen tilfeller være noe sammenfallende krav til sikring og opprydding fra DMF og forurensningsmyndighetene. Dersom det er aktuelt med økonomisk garanti etter forurensningsloven, skal DMF samordne den økonomiske sikkerhetsstillelse med forurensningsmyndigheten.

Dersom det er mistanke om utslipp som ikke er regulert av tillatelser som følge av driften, vil DMF varsle Miljødirektoratet. DMF og Miljødirektoratet vil avgjøre videre saksgang og avgjøre hvilket lovverk som skal komme til anvendelse.

4. Hvem kan pålegges krav om økonomisk sikkerhetsstillelse

4.1 Tiltakshavere som skal ha driftskonsesjon

I en søknad om driftskonsesjon skal tiltakshaver vurdere behovet for å stille økonomisk sikkerhet for gjennomføring av sikrings- og oppryddingstiltak, herunder form og størrelse på sikkerhetsstillelsen.

DMF krever normalt at godkjent økonomisk sikkerhetsstillelse er etablert før oppstart av ny drift, som et vilkår i konsesjonsvedtaket.

For virksomheter med igangværende drift, og som er omfattet av overgangsordningen for mineralloven, vil det normalt bli gitt en tidsfrist på 2 måneder etter godkjenning av driftskonsesjon for etablering av økonomisk sikkerhetsstillelse.

4.2 Tiltakshavere som allerede har driftskonsesjon

DMF kan stille krav om økonomisk sikkerhetsstillelse til tiltakshavere som allerede har fått konsesjon etter mineralloven, eller annet lovverk (industrikonsesjonsloven, kalkstensloven, kvartsloven og konsesjonsloven).

For virksomheter med igangværende drift, vil det normalt bli gitt en tidsfrist på 2 måneder for etablering av økonomisk sikkerhetsstillelse etter at vedtak er fattet av DMF.

5. Vurdering av størrelse for den økonomiske sikkerhetsstillelsen

5.1 Generelle krav

Den økonomiske sikkerhetsstillelsen skal være tilstrekkelig til å dekke tiltakshavers kostnader for å oppfylle sikrings- og oppryddingsplikten. Planlagt sikring og opprydding under og etter endt drift skal være beskrevet i driftsplanen med tilhørende avslutningsplan. Driftsplanen skal være i samsvar med DMFs veileder for utarbeidelse av driftsplan, og skal omfatte en konkret plan for uttak av forekomsten, inkludert en plan for avslutning av uttaket (avslutningsplan).

Avslutningsplanen skal beskrive hvordan uttaket skal istandsettes etter at ressursen er ferdig utdrevet, slik at området tilrettelegges for planlagt etterbruk. Driftsplanen med tilhørende avslutningsplan skal beskrive hvordan kravet om varig sikring og nødvendig opprydding skal oppfylles.

Ved vurdering av den økonomiske sikkerhetsstillelsens størrelse skal det legges vekt på uttakets kompleksitet, masstype, potensiell forurensningsfare, underjords- eller dagbruksdrift, beliggenhet, lokal beskaffenhet mv.

Mineralloven legger opp til at det skal ryddes og sikres mest mulig under driften, slik at minst mulig oppryddingsarbeid gjenstår etter endt drift. Hvis det er hensiktsmessig kan uttakets drift deles inn i fremtidige etapper, som også er sikrings- og oppryddingsmessige naturlige etapper.

DMF legger til grunn at størrelsen på den økonomiske sikkerhetsstillelsen beregnes ut fra kostnaden for sikring og opprydding av det areal som til enhver tid er åpent i driftsperioden.

Med åpent areal menes det areal som er avdekket, utdrevne arealer og områder hvor det pågår uttak og/eller annen driftsmessig aktivitet som medfører at området må istandsettes. Størrelsen på arealet skal fremkomme av driftsplanen og er normalt en uttaksetappe.

5.2 Kostnadselementer for beregning av sikkerhetsstillelsen

Kostnaden for gjennomføring av godkjente avslutningstiltak vil være avhengig av type og kompleksitet av drift. I tillegg kan ulike naturgitte forhold og uforutsette faktorer ha betydning.

DMF legger til grunn at størrelsen på den økonomiske sikkerhetsstillelsen må dekke kostnadene ved å engasjere tredjepart for gjennomføring av avslutningstiltakene ved en eventuell konkurs eller tvangsavslutning.

Det vil si at det skal benyttes enhetspriser som tilsvarer markedspriser for gjennomføring av tiltakene på det tidspunkt kostnadsberegningene gjennomføres.

Merverdiavgift (mva.) skal inkluderes.

Ved beregning av størrelse på den økonomiske sikkerhetsstillelsen skal det tas utgangspunkt i følgende forhold:

- Omfang av konstruksjoner som må fjernes eller utbedres for etterbruk
- Areal som krever utbedring, planering og beplantning
- Volum masser som må tilbakefylles og planeres
- Areal med spesielle oppryddingsbehov eller materialhåndteringskrav, som tetting av dagåpninger og underjordsrom, sanering av avfall og forurenset masse, drenering og vannbehandling etc.
- Omfang av tiltak for å ivareta krav om varig sikring

Totalbeløpet som angir størrelsen på den økonomiske sikkerhetsstillelsen beregnes ved å summere alle direkte og indirekte kostnader for å tilfredsstille tiltakshavers forpliktelser. Totalbeløpet skal være inkludert mva. Aktuelle kostnadselementer er nærmere beskrevet i kapittel 5.3 og 5.4.

Beregningsverktøyet som er tilgjengelig på DMFs hjemmeside (www.dirmin.no) kan benyttes for beregning av kostnad for de enkelte tiltakene. En forenklet metode for beregning av den økonomiske sikkerhetsstillelsen er beskrevet i vedlegg 1. Forenklet metode kan benyttes for beregning av sikkerhetsstillelsens størrelse for små til middels store uttak av løsmasser og fast fjell. I beregningsverktøyet er mva. på 25 % medregnet..

Tiltakshaver må dokumentere at forslag til økonomisk sikkerhet er tilstrekkelig til å dekke forpliktelsene.

5.3 Direkte avslutningskostnader

Direkte avslutningskostnader omfatter følgende kostnadselementer:

- Fjerning (rivning og deponering) av konstruksjoner
- Massehåndtering og arrondering
- Annen varig sikring
- Beplanting
- Andre direkte kostnader

5.3.1 Fjerning (rivning og demontering) av konstruksjoner

Eventuelle konstruksjoner på området skal fjernes så fremt de ikke inngår i den planlagte etterbruken.

Fjerning av konstruksjoner omfatter utarbeidelse av riveplan, demontering av konstruksjoner samt deponering av rivemasse. Deponikostnader må beregnes for levering til godkjent deponi. I noen tilfeller kan konstruksjoner i grunnen som fundamenter, rør og ledninger bli liggende dersom dette er forenlig med godkjent etterbruk av området. Tiltakshaver må i slike tilfeller utarbeide et oppdatert kart som viser gjenværende konstruksjoner på eiendommen etter avsluttet drift.

5.3.2 Massehåndtering og arrondering

Kostnader knyttet til alle typer gravearbeider og massehåndtering skal inkluderes. Areal med planerings- og arronderingsbehov skal vurderes. Området skal planeres og arronderes slik at det sikres og klargjøres for planlagt etterbruk. Kostnad forbundet med planering av stedlige overskuddsmasser skal beregnes. I tillegg må behov og kostnad for tilførsel av masse, inkludert matjord eller annet toppdekke vurderes. Nødvendig volum av ulike materialtyper og enhetspriser skal inngå i beregningene.

5.3.3 Annen varig sikring

I henhold til mineralloven skal området være varig sikret når arbeidene avsluttes. DMF vurderer etablering av sikringsvoller og arrondering av skrånninger som varig sikring. Det kan også være behov for sprengning av for eksempel sikringshyller, sikringsbolter eller rensk av bratte fjellvegger.

I noen tilfeller kan det være behov for å etablere sikringsgjerder. Gjerder uten avtale om fremtidig vedlikehold vurderes normalt ikke som varig sikring.

Det kan også være behov for sikring/tetting av rom under jord, sikring/tetting av dagåpninger og sikring av tipper mm. Alle kostnader knyttet til gjennomføring og vedlikehold skal inngå i kostnadsvurderingen.

5.3.4 *Beplantning*

Etterbruken av området er avgjørende for om området skal beplantes. Dersom området for eksempel benyttes som landbruksjord, friareal eller skal tilbakeføres til naturtilstanden i størst mulig grad, skal området tilsås/beplantes. Det skal da i størst mulig grad benyttes stedlige arter. I noen tilfeller vil også naturlig revegetering være godkjent. Kostnadsvurderingen skal omfatte alle kostnader knyttet til eventuell beplantning/tilsåing samt eventuell videre behandling.

5.3.5 *Andre direkte avslutningskostnader*

Avhengig av uttakets type kan det være behov for andre tiltak som må inngå i kostnadsvurderingen. Dette kan eksempelvis omfatte:

- Istandsetting/fjerning av veier og annen infrastruktur
- Fjerning av avfall og skrot som er lagret på området
- Sanering av forurenset masse fra eksempelvis oljelekkasje eller farlig avfall
- Drenering og pumping av overflatevann og grunnvann
- Tetting av overvåkingsbrønner og borehull
- Ivaretagelse av spesielle naturhensyn
- Vannovervåking og annen miljøovervåking (skal eventuelt samordnes med krav fra Miljødirektoratet)
- Innmåling og dokumentasjon av utførte tiltak, ajourføring av planer/tegninger mm

5.4 **Indirekte avslutningskostnader**

Indirekte avslutningskostnader beregnes som en prosentandel av direkte kostnader. Indirekte avslutningskostnader omfatter administrative kostnader ved å gjennomføre sikring og opprydding på vegne av tiltakshaver ved konkurs / tvangsavslutning. Indirekte kostnader skal også omfatte uforutsette kostnader.

Ved en eventuell konkurs, vil det være behov for å revidere avslutningsplanen på det tidspunkt konkursen inntreffer. DMF vil da legge vekt på at dette gjennomføres på en slik måte at eventuell fremtidig drift ikke hindres. I administrative kostnader inngår blant annet leie av bistand for revisjon av avslutningsplan samt byggeledelse, inkludert kontrahering og oppfølging av utførende entreprenør.

Indirekte kostnader beregnes til totalt 50 % av direkte kostnader. Dette inkluderer innleid bistand for prosjektadministrasjon og prosjektledelse som er anslått å være 25 % av direkte kostnader. Uforutsette kostnader anslått til 25 % av direkte kostnader inngår også.

5.5 **Fratrekk av kostnader for tidligere utførte avslutningstiltak**

Det kan søkes om reduksjon av sikkerhetsstillelsens størrelse dersom tiltakshaver har gjennomført sikrings- og oppryddingsarbeider underveis i driftsperioden, eller som følge av endret drifts- og avslutningsplan som reduserer det fremtidige behovet for avslutningsarbeider.

Forslag til revidert størrelse på totalbeløpet for den økonomiske sikkerhetsstillelse beregnes ut fra gjenværende behov for sikrings- og oppryddingsarbeider.

6. Sikkerhetsstillelsens form

DMF ønsker et mest mulig sikkert og forutsigbart system som muliggjør en effektiv og enhetlig saksbehandling. Kravet om at sikkerheten ved en konkurs hos tiltakshaver ikke skal inngå i konkursboet, begrenser mulige former for økonomisk sikkerhetsstillelse som kan benyttes. Sikkerhetsstillelsen opprettes per uttak.

DMF vurderer følgende former for økonomisk sikkerhetsstillelse som aktuelle:

- Fondsavsetning med pant i sperret konto
- Bankgaranti i form av påkravsgaranti

I enkelte tilfeller kan også konserngaranti aksepteres.

Den mest benyttede form for økonomisk sikkerhetsstillelse er fondsavsetning med pant i sperret konto, hvor DMF har panterett i kontoen.

6.1 Fondsavsetning med pant i sperret konto

Fondsavsetning med pant i sperret konto fungerer slik at tiltakshaver avsetter midler på bankkonto hvor DMF har pant i kontoen. En slik ordning følger reglene i panteloven /4/. Innskuddet på kontoen får rettsvern ved at tiltakshaver gir beskjed til banken om at DMF skal ha pant i kontoen. En viktig forutsetning er at tiltakshaver (pantsetter) ikke lenger har rådigheten over pantet. Dette gjøres ved at banken får beskjed om at pantsetteren mangler rådighet over pantet.

I tillegg til at DMF får pant i sperret konto, vil DMF normalt kreve at det betales inn et grunnbeløp. Dette grunnbeløpet kan også gis som bankgaranti. Denne bankgarantien bortfaller når størrelsen på innskuddet på den sperrede kontoen har nådd grunnbeløpet.

For ordning om pant i sperret konto har DMF utarbeidet pantedokument for enkle pengekrav som skal benyttes ved etablering av sikkerhetsstillelsen.

Det skal opprettes én fondskonto per uttak.

6.2 Bankgaranti i form av påkravsgaranti

En bankgaranti med påkravsgaranti er en bindende forpliktelse fra en bank eller annen finansinstitusjon om å betale et beløp til DMF. Bankgarantien har normalt en tidsmessig begrensning.

Mange uttak av mineraler er langsiktige prosjekter som går over flere tiår. Bankgarantier som skal dekke driftsperioder med varighet over mange år, kan påføre bedriftene betydelige utgifter.

Bankgaranti som eneste sikkerhetsform benyttes normalt kun for virksomheter med kortvarig drift. Bankgarantien må utstedes med utløpsdato 2 år etter planlagt avslutning av driften.

6.3 Konserngaranti i form av påkravgaranti

DMF kan i noen tilfeller akseptere konserngaranti med påkravgaranti som økonomisk sikkerhet. Det forutsettes at det fremlegges en kredittvurdering av garantisten (morselskapet) foretatt av ett av følgende tre kredittvurderingsbyrå og med følgende kredittresultat eller bedre:

Byrå	Resultat
Bisnode	AA
Experian	Beste kredittverdighet
Kredittopplysningen.no	5

Ved tildeling av driftskonsesjon vil økonomisk sikkerhetstillegg være et vilkår i konsesjonsvedtaket. Driftskonsesjon gis for et konkret uttak, noe som betyr at det må etableres avtaler og garantidokumenter for hvert enkelt uttak. Konserngaranti kan ikke gis som en samlet garanti for alle uttak som inngår i konsernet. Sikkerhetens størrelse må også fastsettes for hvert uttak.

6.4 Alternative sikkerhetsordninger

DMF kan vurdere forslag til alternative sikkerhetsordninger. Forslaget må være godt begrunnet. En forutsetning for at DMF kan godkjenne alternative sikkerhetsformer til de som er nevnt i kapittel 6.1 og kapittel 6.2, er at den økonomiske sikkerhetstilleggen er beskyttet i tilfelle konkurs.

7. Oppbygging av økonomisk sikkerhet ved fondsavsetning

7.1 Avsetningsperiode

Den økonomiske sikkerheten i form av fondsavsetning med pant på sperret konto bygges opp gjennom årlige avsetninger i driftsperioden. Ved utforming av ordningen for økonomisk sikkerhetstillegg har rentenivå og antall år mye å si for hvor store årlige beløp som må avsettes for å oppnå sikkerhetens størrelse ved periodens slutt. Usikkerheten i kostnadsberegningene er større jo lengre tidshorisont sikkerheten bygges opp.

DMF krever normalt at innbetalingsperioden er inntil 80 % av planlagt driftstid omregnet i hele år, men ikke lenger enn 20 år.

7.2 Årlige innskudd

Årlige innskudd til den økonomiske sikkerhetsstillelsen avhenger av totalbeløpets størrelse og planlagt driftstid. Uttakets kompleksitet kan også ha betydning for bestemmelse av innbetalingshastighet.

Årlige innskudd beregnes etterskuddsvis ut fra forrige års uttak av masse. Innbetaling for forrige års uttak av masse må være avsatt innen 1. februar etterfølgende år. Dokumentasjon av innbetaling skal skje i forbindelse med årlig driftsrapportering til DMF.

Med forrige års uttak av masse menes in situ masse, inkludert gråberg og vrakmasser. Avdekkingsmasse inngår ikke i volumberegning av uttatt masse.

Det er tidligere foreslått /5/ tre satser for årlig innbetaling for oppbygging av individuelle avsetninger:

Høy sats:	kr. 4,00 per tonn årlig uttatt masse
Mellomsats:	kr. 1,50 per tonn årlig uttatt masse
Lav sats:	kr. 0,50 per tonn årlig uttatt masse

Foreløpige erfaringer tyder på at en sats mellom kr. 2,00 og kr. 4,00 per tonn årlig uttak av fast fjell er realistisk. For uttak av løsmasser tyder erfaringene på at satsen normalt bør være i størrelsesorden mellom kr. 1,00 og kr. 3,00 per tonn årlig uttak.

7.3 Grunnbeløp

Ved fondsavsetning vil det normalt bli stilt krav om garanti for et grunnbeløp. Dette kravet gjelder både nye og igangværende virksomheter. Grunnbeløpet er ment å dekke kostnad for nødvendige sikrings- og oppryddingsarbeider dersom tiltakshaver går konkurs kort tid etter at den økonomiske sikkerheten er etablert.

DMF krever normalt at grunnbeløpets størrelse skal være i størrelsesorden 20-30 % av den økonomiske sikkerhetsstillelsens totale størrelse, men ikke lavere enn kr. 200 000,- for uttak av løsmasser og kr 400 000,- for uttak av fast fjell.

Grunnbeløpet størrelse kan enten betales inn på sperret konto med pant til fordel til DMF, eller gis i form av bankgaranti.

8. Revisjon av sikkerhetsstillelsen

DMF krever at den økonomiske sikkerhetsstillelsen vurderes og revideres jevnlig. Blant annet skal det ved revisjon av driftsplanen vurderes om det er behov for å revidere den økonomiske sikkerhetsstillelsen. Enhver revisjon av driftsplanen skal godkjennes av DMF. Hvis en virksomhet blir solgt til ny eier, skal det søkes om ny driftskonsesjon. Den økonomiske sikkerhetsstillelsen må da vurderes på nytt i forhold til ny tiltakshaver.

Tiltakshaveren skal i gjennomsnitt vurdere om den økonomiske sikkerhetsstillelsen er tilstrekkelig til å dekke kostnadene til sikring og oppryddingstiltak hvert 5 år.

I utgangspunktet vil beregningen av sikkerhetsstillelsens størrelse ikke omfatte uforutsigbare hendelser, som for eksempel skred eller andre naturkatastrofer. I tilfelle slike hendelser skjer, må driftsplanen revideres og behov for justering av sikkerhetsstillelsens størrelse vurderes.

9. Frigjøring av sikkerhetsstillelsen

Utførte tiltaksarbeider må dokumenteres av tiltakshaver og godkjennes av DMF før hele eller deler av sikkerhetsstillelsen kan frigis. Frigivelse skjer ved at det sendes en søknad om reduksjon av sikkerhetsstillelse, inklusive nye beregninger for eventuelle videre avsetninger. DMF vil frigi hele sikkerhetsstillelsen når tiltakshaver tilfredsstiller alle krav til avslutning.

10. Referanser

- /1/ Lov om erverv og utvinning av mineralressurser (mineralloven) §49 og §50
- /2/ Lov om erverv og utvinning av mineralressurser (mineralloven) §51
- /3/ Forskrift til mineralloven § 2-1
- /4/ Panteloven §4-4flg.
- /5/ Høringsnotat om forslag til forskrift til mineralloven og forslag til endringer i tinglysingsforskriften, 14.09.2009

Vedlegg 1

Forenklet behandling for fastsettelse av totalbeløpets størrelse

Forenklet behandling for fastsettelse av størrelse på den økonomiske sikkerhetsstillelsen

Dette dokumentet beskriver forenklet metode for fastsettelse av totalbeløp for økonomisk sikkerhetsstillelse for gjennomføring av sikrings- og oppryddingstiltak av mineraluttak i tilfelle konkurs eller tvangsavslutning av virksomheten. Forenklet metode skal kun benyttes for små til middels store uttak som har et begrenset uttaksvolum.

Forenklet metode for fastsettelse av den økonomiske sikkerhetsstillelsens størrelse er retningsgivende, og er foreslått som et tiltak for å forenkle beregningen av sikkerhetens størrelse.

Den forenklede vurderingen er basert på DMFs erfaringstall (med tillegg for eksterne- og uforutsette kostnader), samt noen få nøkkelparametere som årlig uttak, totalt uttak og gjennomsnittlig høydeforskjell i uttaket. Det skilles også mellom uttak av løsmasser (grus/sand/leire) og fast fjell (pukk/naturstein). Vurderingen er inndelt i to kategorier hvor den viktigste parameteren er det årlige uttaket av masser:

Kategori 1: Uttak av inntil 10 000 tonn/år og totalt uttak inntil 100 000 m³

Kategori 2: Uttak av 10 000 til 100 000 tonn/år og totalt uttak inntil 500 000 m³

Kategori 1: Uttak av inntil 10 000 tonn/år og totalt inntil 100 000 m³

For kategori 1 er det definert et standardbeløp som er vurdert å være tilfredsstillende for den økonomiske sikkerhetsstillelsen for uttak av henholdsvis løsmasser og uttak av fast fjell. Kategori 1 er kun gjeldende for de enkleste og mindre uttakene. Det kan være behov for en mer utførlig vurdering av beløpets størrelse dersom det er noen kompliserende faktorer i forhold til uttaket.

Klassifisering av uttak som faller inn under Kategori 1 er basert på årlig uttak, totalt uttak samt den gjennomsnittlige høydeforskjellen i uttaket. Grensen for gjennomsnittlig høydeforskjell i uttaket er større for uttak av fast fjell enn for løsmasser, og tilsvarer utsprengning av ca. 1 pall.

Kategori 1: Løsmasser:

Uttak: Inntil 10 000 tonn/år og totalt uttak inntil 100 000 m³ / 200 000 tonn

Gjennomsnittlig høydeforskjell (topp-bunn): <10 m

Standardbeløp: kr 400 000,-

Beløpet ved uttak av fast fjell er høyere enn tilsvarende beløp for uttak av løsmasser, da sikrings- og oppryddingstiltak ved uttak av fast fjell normalt er mer krevende enn løsmasseuttak. Blant annet skyldes dette behov for sikring av skråninger som kan medføre en del rensk og sprengningsarbeider.

Kategori 1: Fast fjell:

Uttak: Inntil 10 000 tonn/år og totalt uttak inntil 100 000 m³ / 270 000 tonn
Gjennomsnittlig høydeforskjell (topp-bunn): <15 m (tilsvarende 1 pallhøyde)
Standardbeløp: kr 800 000,-

Kategori 2: Uttak av 10 000-100 000 tonn/år og totalt inntil 500 000 m³

Forenklet beregning av sikkerhetens størrelse for uttak som klassifiseres i Kategori 2 er tilfredsstillende sikkerhet vurdert ut fra en fast pris pr. m² åpent areal. Sikkerhetsstillelsens størrelse vurderes som minimum å tilsvare standardbeløp som definert for uttak i Kategori 1.

Med åpent areal menes det areal som er avdekket, utdrevne arealer og områder hvor det pågår uttak og/eller annen driftsmessig aktivitet som medfører at område må istandsettes. Størrelsen på arealet skal fremkomme av driftsplanen og er normalt en uttaksetappe.

Klassifisering av uttak som faller inn under Kategori 2 er basert på årlig uttak, totalt uttak samt den gjennomsnittlige høydeforskjellen i uttaket. Grensen for gjennomsnittlig høydeforskjell i uttaket er større for uttak av fast fjell enn for løsmasser, og tilsvarer utsprengning av ca. 2 pallhøyder.

Kategori 2: Løsmasser:

Uttak: 10 000 til 100 000 tonn/år og totalt uttak inntil 500 000 m³ / 1 000 000 tonn.
Gjennomsnittlig høydeforskjell (topp-bunn): <20 m
Beløp pr. åpent areal: **kr 15,-/m² (eks.mva).**
Minimumsbeløp: kr 400 000,-

Kategori 2: Fast fjell:

Uttak: 10 000 til 100 000 tonn/år og totalt uttak inntil 500 000 m³ / 1 350 000 tonn
Gjennomsnittlig høydeforskjell (topp-bunn): <30 m (tilsvarende 2 pallhøyder)
Beløp pr. åpent areal: **kr 35,-/m² (eks.mva).**
Minimumsbeløp: kr 800 000,-

Det kan være behov for en mer utførlig vurdering av beløpets størrelse dersom det er noen kompliserende faktorer i forhold til uttaket.

Oppsummering av forenklet metode, kategori 1 og 2

Økonomisk sikkerhetsstillelse - forenklet behandling									
Kategori	Type uttak	Årlig uttak, opptil		Totalt uttak, opptil		Maks gj.snittlig høydeforskjell	Standardbeløp	Minimumsbeløp	Beløp pr. Åpent areal (eks.mva.)
		tonn/år	m ³ /år	tonn	m ³	m	kr	kr	kr/m ³
1	Løsmasser	10 000		200 000	100 000	10	400 000		
	Fast fjell			270 000		15			
2	Løsmasser	100 000		1 000 000	500 000	20		400 000	15
	Fast fjell			1 350 000		30			800 000

Revisjons- nr.	Dato	Endringer	Godkjent
1.0	10.11.2014	Første utgivelse	RSG
1.1	20.11.2014	Endret tekst kapittel 1 og 6.1 ang eksempel på avtaler tilgjengelig på nett.	RSG
1.2	04.12.2014	Rettelser i vedlegg 1	RSG
2.0	01.03.2016	Endringer i kap. 6 ang. konserngaranti. Vedl. 1: Forenklet behandling videreføres. Mindre justeringer av tekst i dokumentet	RSG
2.1	06.12.2017	Endret prosentsats i kapittel 5.4, siste avsnitt. Presisering i kapittel 6 og 6.1 , om avsetning per uttak.	RSG
2.3	17.12.2024, med virkning fra 01.01.2025	Lagt inn informasjon om merverdiavgift.. Endret teoretisk nedre grunnbeløp for valgt masse-kategori. Endret minimumsbeløp for forenklet behandling for fastsettelse av totalbeløpets størrelse (vedlegg). Endret minimumsbeløp på Kategori 1 og 2 for løsmasser til 400 000 og fast fjell til 800 000 Oppdaterte adresseopplysninger. Rettet feil overskriftsnummerering.	ML

Direktoratet for mineralforvaltning

med Bergmesteren for Svalbard

Ladebekken 50
N-7066 Trondheim

TELEFON + 47 73 90 46 00

E-POST post@dirmin.no

WEB www.dirmin.no

SVALBARDKONTOR

TELEFON +47 79 02 12 92

